

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 lipca 2019 r.

Poz. 5114

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.367.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 lipca 2019 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VIII/58/2019 Rady Gminy Lelów z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych i określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy Lelów, dalej jako „uchwała” w części określonej w:

- 1) § 1 uchwały w zakresie zwrotu „a także przez inne organy” i poprzedzającego ten zwrot przecinka,
- 3) § 1 pkt 3 i pkt 4 uchwały,

- jako sprzecznej z art. 39 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 996 ze zm.), dalej jako „ustawa” w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 maja 2019 roku Rada Gminy Lelów podjęła uchwałę Nr VIII/58/2019 w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych i określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy Lelów. Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 czerwca 2019 roku. W podstawie prawnej uchwały zostały wskazane art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 39 ust. 5, ust. 6 i ust. 8 ustawy.

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru uznał, że uchwała jest w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy *sieć publicznych szkół podstawowych powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem ust. 2*. Art. 39 ust. 5 ustawy stanowi, że *rada gminy, z uwzględnieniem ust. 1 i 2, ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę, a także określa granice obwodów publicznych szkół podstawowych, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze gminy, z zastrzeżeniem art. 88 ust. 2*. W przypadku publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez inne organy, *określenie granic ich obwodów następuje w uzgodnieniu z tymi organami*. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Z kolei zgodnie z art. 39 ust. 8 ustawy *ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 5 i 7, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5a-7a*.

Z art. 7 Konstytucji wynika, że *organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa*. Organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Z powołanego przepisu Konstytucji wynika, iż *organy administracji publicznej obowiązują zasada: "co nie jest prawem dozwolone jest zakazane"*. Organom jednostek samorządu terytorialnego wolno bowiem jedynie to, na co zezwalają przepisy prawa i mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia (por. W. Skrzydło, Konstytucja RP. Komentarz. Zakamycze 1999 r., s. 15). Normę zawartą w tym przepisie należy odczytywać jako zakaz domniemywania kompetencji organu, a więc nakaz,

dyrektywę interpretacji przepisów kompetencyjnych w sposób ścisły i z odrzuceniem w odniesieniu do organów władzy publicznej zasady: co nie jest zakazane, jest dozwolone (cytat z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2002 roku, K 20/01, Legalis nr 54123). Innymi słowy, jeżeli organ administracji publicznej podejmuje działanie w sprawie, co do której przepis prawa wyraźnie lub pośrednio nie wskazuje jego właściwości, działanie takie stanowi naruszenie konstytucyjnej zasady legalizmu.

W § 1 uchwały organ stanowiący Gminy Lelów wskazał, że *ustala się sieć publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Lelów, a także przez inne organy*. Z kolei w § 1 pkt 3 i pkt 4 uchwały Rada Gminy wymieniła: Szkołę Podstawową w Podlesiu z siedzibą ul. Główna 79, 42-235 Lelów oraz Szkołę Podstawową w Ślęzanach z siedzibą w Ślęzanach 38, 42-235 Lelów. Tymczasem Szkoła Podstawowa w Podlesiu jest prowadzona przez Stowarzyszenie „Pod strzechą” na podstawie uchwały Nr XII/81/11 Rady Gminy Lelów z dnia 28 czerwca 2011 roku, zaś Szkoła Podstawowa w Ślęzanach jest prowadzona przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Ślężany „Bliżej Siebie” na podstawie uchwały Nr LVI/429/2014 Rady Gminy Lelów z dnia 18 sierpnia 2014 roku. Na dzień podjęcia uchwały wyłącznie Szkoła Podstawowa w Lelowie w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Lelowie (wymieniona w § 1 pkt 1 uchwały) jest jednostką prowadzoną przez Gminę Lelów, na podstawie uchwały Nr XXXIX/289/213 Rady Gminy Lelów z dnia 30 lipca 2013 roku.

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru zwrócił się w piśmie z dnia 14 czerwca 2019 roku do Wójta Gminy Lelów z prośbą o udzielenie informacji popartej stosownymi dokumentami, czy określenie granic obwodów Szkoły Podstawowej w Nakle, Szkoły Podstawowej w Podlesiu oraz Szkoły Podstawowej w Ślęzanach nastąpiło w uzgodnieniu z organami prowadzącymi te Szkoły, zgodnie z art. 39 ust. 5 zd. 2 ustawy. W odpowiedzi z dnia 17 czerwca 2019 roku Wójt Gminy Lelów wskazał, że uzgodnił granice obwodów ze Stowarzyszeniem "Pod Strzechą" prowadzącym Szkołę Podstawową w Podlesiu oraz ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju Wsi Ślężany „Bliżej Siebie” prowadzącym Szkołę Podstawową w Ślęzanach. Jednocześnie Wójt Gminy Lelów wskazał, że nie dokonywano uzgodnień granic obwodu Szkoły Podstawowej w Nakle prowadzonej przez Fundację Ekologiczną Wychowanie i Sztuka „Elementarz” w Katowicach, albowiem fundacja ta wypowiedziała umowę o prowadzenie Szkoły Podstawowej w Nakle ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2019 roku. Uchwała Rady Gminy Lelów Nr VIII/58/2019 z dnia 30 maja 2019 roku wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 roku, w związku z czym organ stanowiący Gminy Lelów powinien brać pod uwagę stan faktyczny i prawny obowiązujący na dzień wejścia w życie uchwały. Mając na uwadze wyjaśnienia Gminy Lelów, organ nadzoru uznał, że nie jest uzasadnione stwierdzenie nieważności uchwały w zakresie jej § 1 pkt 2, albowiem na dzień wejścia w życie uchwały Szkoła Podstawowa w Nakle będzie szkołą prowadzoną przez Gminę Lelów.

Z tych przyczyn regulacja wskazana w punktach 1 – 2 petitum rozstrzygnięcia nadzorczego jest niezgodna z przepisami oświatowymi, albowiem Rada Gminy powinna ustalić wyłącznie sieć publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę, a nie przez inne podmioty, np. przez fundacje czy stowarzyszenia. W obowiązującym systemie prawnym brak jest przepisu, który umożliwiłby Radzie Gminy objęcie uchwałą o sieci, publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez fundację czy stowarzyszenie. Tym samym ww. regulacja narusza nie tylko art. 39 ust. 5 ustawy, ale również konstytucyjną zasadę legalizmu.

Organ nadzoru na marginesie zauważa, że dopuszczalne było określenie w przedmiotowej uchwale granic obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez inne organy (tak art. 39 ust. 5 zd. 2 ustawy).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, uchwała Rady Gminy Lelów Nr VIII/58/2019 z dnia 30 maja 2019 roku została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w wyżej wymienionej części uzasadnionym i koniecznym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak